



ข่าวอภัย



ทำอย่างไร... เก็บนมพร้อมดื่ม ไม่ให้เสียก่อนวันหมดอายุ

นมเป็นอาหารที่มีประโยชน์ เป็นแหล่งอาหารที่อุดมไปด้วยคุณค่าทางโภชนาการที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย อาทิ โปรตีน วิตามิน และแร่ธาตุต่าง ๆ ดื่มนมได้ทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะกับกลุ่มเด็ก ๆ จึงทำให้มีนมพร้อมดื่มเกิดขึ้นมากมายหลายยี่ห้อให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อได้ตามความพอใจ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้จัดให้นมพร้อมดื่มเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ ที่ผู้ผลิตต้องขออนุญาตผลิตและขอขึ้นทะเบียนตำรับอาหารก่อน เมื่อได้รับอนุญาตจึงจะผลิตออกจำหน่ายได้ ปัจจุบันในท้องตลาดมีนมพร้อมดื่มหลายชนิดให้เลือกดื่มตามความพอใจ เช่น นม ยู เอช ที นมเปรี้ยว นมพาสเจอร์ไรส์ เป็นต้น

แต่ในปัจจุบันพบว่านมพร้อมดื่มมักจะประสบปัญหาเสียก่อนวันหมดอายุ อาจทำให้ผู้บริโภคซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเด็กได้รับผลกระทบเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งนี้การบูดเสียของนมพร้อมดื่มอาจเกิดขึ้นได้หลายสาเหตุ ได้แก่ ความบกพร่องของกระบวนการผลิต ขั้นตอนการขนส่ง การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ นมพร้อมดื่มไม่เหมาะสม เช่น เก็บในที่ที่โดนแสงแดดโดยตรง หรืออยู่ใกล้ความร้อน หรือที่ชื้น ผู้จำหน่ายนำนม ยู เอช ที วางทับซ้อนกันมากเกินไป ซึ่งนมพร้อมดื่มแต่ละชนิดที่เราซื้อมามีวิธีการเก็บรักษาที่แตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้มีนมพร้อมดื่มที่เราซื้อมาสามารถดื่มได้อย่างมั่นใจ ไม่เสียก่อนวันหมดอายุ จึงควรเก็บให้ถูกวิธี

การเก็บรักษานมพร้อมดื่มแต่ละชนิดให้ถูกต้อง เพื่อป้องกันไม่ให้เสียก่อนวันหมดอายุ ทำได้ดังนี้

1. นมพาสเจอร์ไรส์ เป็นนมที่ฆ่าเชื้อด้วยความร้อนที่ไม่สูงและใช้เวลาน้อย การเก็บรักษานมชนิดนี้ต้องเก็บไว้ในตู้เย็นที่อุณหภูมิไม่เกิน 8 องศาเซลเซียส และก่อนดื่มควรล้างขวดวันหมดอายุ ซึ่งหากบรรจุขวดพลาสติกควรดื่มให้หมดภายในครั้งเดียว หรือหากบรรจุขวดพลาสติกควรดื่มให้หมดภายในครั้งเดียว หรือหากบรรจุขวดพลาสติก ถ้าเปิดขวดแล้วดื่มไม่หมดต้องเก็บในตู้เย็น และรีบดื่มนมที่เหลือให้หมดภายใน 3-5 วัน

2. นม ยู เอช ที และ นมสเตอริไรส์ เป็นนมที่ใช้ความร้อนในการฆ่าเชื้อสูง และนมทั้งสองชนิดนี้จะผ่านกรรมวิธีทำให้นมเป็นเนื้อเดียวกัน การเก็บรักษาก็เก็บได้ที่อุณหภูมิปกติ แต่ไม่ควรโดนแสงแดดโดยตรง สำหรับนม ยู เอช ที ไม่ควรเก็บเรียงซ้อนกันหลายชั้นเกินไป โดยถ้าเป็นนม ยู เอช ที ขนาด 125 ซีซี ไม่ควรซ้อนกันเกิน 12 ชั้น ขนาด 250 ซีซี ไม่ควรซ้อนกันเกิน 8 ชั้น และ นม ยู เอช ที ขนาด 1,000 ซีซี ไม่ควรซ้อนกันเกิน 5 ชั้น เพราะการซ้อนกันหลายชั้นทำให้น้ำหนักข้างบนกดให้กล่องข้างล่างยับย่น อันเป็นสาเหตุที่ทำให้กล่องเกิดการรั่วซึมได้ เมื่อกล่องรั่วซึมก็จะทำให้เกิดการปนเปื้อนจากสิ่งสกปรก และจุลินทรีย์จนนมเสียก่อนวันหมดอายุได้

3. นมเปรี้ยวชนิดพาสเจอร์ไรส์ จะต้องเก็บไว้ในตู้เย็น เพราะมีอายุการเก็บรักษาสั้น

(อ่านต่อหน้า 8)

บก.แถลง



ในช่วงนี้ สิ่งที่เราต้องให้ความสนใจและระมัดระวัง เห็นจะไม่เกินเรื่องไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่ H1N1 ซึ่งกำลังระบาดไปทั่วโลก คนขยายไม่ค่อยยกย้ายขึ้นเครื่องบินไปต่างประเทศ รวมถึงคนต่างประเทศก็ไม่กล้าขึ้นเครื่องบินมาไทย กลัวไปติดหวัดจากใครก็ไม่รู้บนเครื่อง

เวลาเราเป็นไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล อาการที่มักพบ คือ เป็นไข้ ปวดศีรษะ เจ็บคอ น้ำมูกไหล ไอ จาม ปวดกล้ามเนื้ออ่อนเพลีย ถ้าดูแลไม่ดีก็อาจทำให้ติดเชื้อระบบหายใจส่วนล่าง และทำให้การหายใจล้มเหลวได้ โดยเฉพาะในเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคเรื้อรังอยู่ ไข้หวัดใหญ่แพร่ถึงกันได้ด้วยการไอ จาม เรียกว่าเป็นการ ได้รับแบบตรง ๆ แต่มีที่ ได้รับแบบอ้อม ๆ คือ คนที่เป็นหวัด มือและน้ำมูกตนเอง และไปหยิบจับของต่าง ๆ เช่น ลูกบิดประตูราวทางเดิน เป็นต้น หรือสารคัดหลั่งที่ไอ จามออกมา ไปติดอยู่บนของต่าง ๆ และเมื่อเราเกิด ไปสัมผัสตรงนั้นเข้าแล้ว ไม่ได้ล้างมือ ผลออกมาเมื่อมาลูบใบหน้า หรือแคะจมูก ก็จะได้รับเชื้อไวรัสต้นเหตุของไข้หวัดใหญ่นั้นเข้าไปด้วย

ไวรัสไข้หวัดใหญ่นั้นจะมี 3 ชนิด คือ ชนิด A ชนิด B และ ชนิด C ชนิด B และ ชนิด C พบเฉพาะในคน แต่ชนิด A พบได้ทั้งในคน เป็ด ไก่ นก หมู ม้า วาฬ แมวน้ำ ชนิด C ไม่ค่อยทำอะไร ชนิด B ทำให้เกิดโรค แต่การระบาดไม่รุนแรง แต่ชนิด A นอกจากทำให้เกิดโรคแล้ว ยังมีการระบาดที่รวดเร็ว แถมยังมี

การแลกเปลี่ยนพันธุกรรมเกิดเป็นไวรัสตัวใหม่ได้ เช่น หมูได้รับไวรัสจากคน และจากคนพร้อมกัน ไวรัสที่ได้รับเข้าไปมีการแลกเปลี่ยนสารพันธุกรรมกันเกิดเป็นไวรัสตัวใหม่ และถ้าไวรัสตัวใหม่ดันติดไปในคนได้ก็ยุ่งกันใหญ่ องค์การอนามัยโลกเขาเลยกลัวนักกลัวหนา แล้วไวรัสสายพันธุ์ใหม่ H1N1 ก็เป็นชนิด A ซะด้วย

บางคนบอกไข้หวัดใหญ่ไม่เห็นจะน่ากลัว เป็นออกบ่อย แต่ผู้ที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุขไม่ได้คิดอย่างนั้น เพราะอดีตที่ผ่านมา ปี 1918 ไข้หวัดสเปน ก็เล่นเอาคนตายถึง 50 ล้านคน ปี 1957 ไข้หวัดเอเซีย ก็มีคนตาย 1-2 ล้านคน ปี 1968 ไข้หวัดฮ่องกง ตาย 7 แสนคน ปี 2004-2009 ไข้หวัดนก ตาย 256 คน ปีนี้ 2009 ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ H1N1 ก็มีคนป่วยเกินหมื่นรายและเสียชีวิตเกินร้อยคนแล้ว

ถ้าจะป้องกันตนเองด้วยการฉีดวัคซีน ก็คงต้องรอ เพราะเขายังพัฒนาไม่เสร็จ แต่เราก็สามารถดูแลตัวเองได้ด้วยการกินอาหารดีมีประโยชน์ พักผ่อนเพียงพอ ออกกำลังกายเป็นประจำ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แข็งแรง ล้างมือบ่อย ๆ เพราะไม่รู้ว่าจะไปสัมผัสเชื้อมาบ้างหรือไม่ หลีกเลี่ยงฝูงชน ไม่แนใจให้สวมผ้าปิดจมูก ปาก หรือมาสก์ซะเลย และถ้าเราเป็นหวัด ก็ “ไอ จาม ปิดจมูก ปาก อย่าขากอยู่ไม่เป็นที่ จะให้ดีล้างมือบ่อย ๆ ด้วย” จะได้ไม่แพร่เชื้อให้คนอื่น ถ้าจะกินยา อย่าลืมปรึกษาหมอ หรือเภสัชกรก่อนนะครับ

ก่อนจบ ก็ต้องขอขอบคุณผู้อ่านที่ส่งคำแนะนำ เพื่อปรับปรุง “ข่าว อย.” ขอน้อมรับนำไปดำเนินการต่อ ขอให้ผู้อ่านทุกท่านมีสุขภาพที่ดีปลอดจากไข้หวัดใหญ่ทุกคนครับ

นิรัตน์ เตียสุวรรณ

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นสื่อในการรายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ข่าวประชาสัมพันธ์ และข้อเท็จจริงในเรื่องผลิตภัณฑ์สุขภาพให้กับกลุ่มกิจกรรม และผู้เกี่ยวข้องในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ

เจ้าของ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ที่ปรึกษา

รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

บรรณาธิการ

นายนิรัตน์ เตียสุวรรณ

กองบรรณาธิการ

นางศุศดี เวชชพิพัฒน์ นายสุกกาญจน์ โภคัย
นายบุญฤทธิ์ คงทอง นางสาวจิตรา เอื้อจิตร์บำรุง

นางสุนีย์ สุขแสนาน

นายวิชรินทร์ เครือเนียม

นางสาวนิตา เทียบโพธิ์

นางสาวพัชราวี ศรีบุญเรือง

นางสาวนันทิยา ถวายทรัพย์

นางสาวจุฬาลักษณ์ นิพนธ์แก้ว

นางสาวธิมนันท์ กุหลาบเพชรทอง

นางสาวนระรัตน์ แสนสุข

นางสาวนิตยพันธ์ จินคาร์ดิน์

นายทวชา เพชรบุญยัง

สถานที่ติดต่อ

กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

กระทรวงสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ : 02590 7114, 02590 717

โทรสาร : 02591 8474

e-mail address : fidanews@fda.moph.go.th

พิมพ์ที่

สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก



อย. ปล่อย มาตรการคุมเข้ม

นมโรงเรียน เตรียมพร้อมรับเปิดเทอม



จากกรณีปัญหานมโรงเรียน ซึ่งเกิดได้จากหลายกรณี เช่น ความบกพร่องของกระบวนการผลิต ภาชนะบรรจุมีการรั่วหรือซีม รวมทั้ง การขนส่งและการเก็บรักษา ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ถูกต้อง ล้วนเป็นสาเหตุของปัญหา นมบูด ได้ทั้งสิ้น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ในฐานะ

หน่วยงานที่กำกับและรับผิดชอบผลิตภัณฑ์อาหารทั้งก่อนและหลังออกสู่ท้องตลาด มีความห่วงใยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจาก ปัญหา นมโรงเรียน เป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนโดยตรง โดยนมโรงเรียนจัดเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ ตามประกาศเรื่อง นมโค ซึ่งในส่วนของ อย. มีบทบาทหน้าที่ ในการควบคุมดูแล ตั้งแต่การอนุญาตตั้งโรงงาน ซึ่งจะต้อง ถูกสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practice: GMP) โดยจะมีการตรวจโรงงาน เป็นประจำทุกปี และเก็บตัวอย่างนมโรงเรียนเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ ซ้ำปีการศึกษาละ 2 ครั้ง การขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ประกอบการ ที่จะขึ้นทะเบียนกับ อย. จะต้องมีความพร้อมหลักฐานมาแสดง รวมทั้ง การแสดงฉลากที่ถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตจาก อย.

(อ่านต่อหน้า 8)

อย. ยืนยัน สเต็มเซลล์และผลิตภัณฑ์

จากสเต็มเซลล์จัดเป็นยา ต้องขออนุญาตจาก อย. ก่อน ไม่เว้นแม้การรักษาเฉพาะราย/การโฆษณาชวนเชื่อ



จากกรณีที่มีข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการใช้ สเต็มเซลล์ในโรงพยาบาลเอกชนบางแห่ง สถานพยาบาล และคลินิกจำนวนมากที่เปิดรักษาด้วยสเต็มเซลล์ โดยที่ไม่ได้ผ่านการรับรองผลิตภัณฑ์จาก อย. และยังมีกรเข้าใจว่า หากมีการใช้ สเต็มเซลล์โดยแพทย์ที่รักษาเฉพาะรายไม่จำเป็นต้องผ่าน อย. นั้น อย. ขอชี้แจงว่าเป็นความเข้าใจผิด และขอยืนยันว่าสเต็มเซลล์ และผลิตภัณฑ์จากสเต็มเซลล์ทุกชนิดที่ใช้เพื่อการวินิจฉัย การรักษา หรือการป้องกัน โรคของมนุษย์ หรือมุ่งหมายให้เกิดผล แก่สุขภาพใด ๆ จะจัดเป็นยา ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 โดยส่วนการผลิต/นำเข้าสเต็มเซลล์และผลิตภัณฑ์จากสเต็มเซลล์ ที่เป็นยา จะต้องขออนุญาตจาก อย. ก่อน ส่วนกรณีการใช้ สเต็มเซลล์หรือผลิตภัณฑ์จากสเต็มเซลล์ในการศึกษาวิจัย เช่น การรักษาผู้ป่วยโรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคอัมพาต เป็นต้น ต้องขออนุญาตเช่นกัน โดยมีหนังสือแสดงว่าผ่านการรับรอง หรือ ผ่านความเห็นชอบให้ทำการวิจัยจากสถาบันที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ

นอกจากนี้ การโฆษณาอวดอ้างและเชิญชวนให้ใช้บริการรักษา ผู้ป่วยด้วยสเต็มเซลล์ ก็ต้องขออนุญาตจาก อย. ก่อนอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การใช้รวมทั้งการโฆษณาสเต็มเซลล์ และ ผลิตภัณฑ์จากสเต็มเซลล์ทุกชนิดในประเทศไทย อย. ได้มีการติดตาม และดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้มา โดยตลอด เพื่อคุ้มครอง ความปลอดภัยของผู้บริโภคมิให้ถูกหลอกลวง และ อย. ได้ประกาศ เรื่องสเต็มเซลล์เป็นยาเมื่อเดือนมีนาคม 2552 ที่ผ่านมา รวมทั้ง ได้ประสานกับกองการประกอบโรคศิลปะ เพื่อดำเนินการเอาผิด กับบุคคลหรือสถานพยาบาลที่ฝ่าฝืน โดยผู้ที่มิได้ขออนุญาต ผลิต ขาย หรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร มิโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และหากมิได้นำผลิตภัณฑ์มา ขออนุญาตกับ อย. มิโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน ห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นการโฆษณาขายที่มีได้ ขออนุญาตโฆษณา จะมีโทษปรับเป็นเงินถึง 1 แสนบาท



“ต้อนรับเปิดเทอม นมโรงเรียนปลอดภัย

อย. ใส่ใจคุณภาพ”



ต้อนรับเปิดเทอม ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ปฏิบัติตามแนวทางที่รัฐบาลกำหนดไว้



ตลอดห่วงโซ่การทำกับดูล เพื่อมิให้เกิดปัญหานมโรงเรียนน่าเสีย



ในส่วนของ อย. จะเคร่งครัดดูแล ตั้งแต่ การอนุญาตตั้งโรงงาน ซึ่งจะต้องถูกสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practice: GMP) โดยจะมีการตรวจโรงงานเป็นประจำทุกปี และเก็บตัวอย่างนมโรงเรียน เพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ซ้ำปีการศึกษาละ 2 ครั้ง

นอกจากนี้ อย. ยังได้ร่วมมือกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ที่มีโรงงานนมตั้งอยู่ โดยจะมีการเฝ้าระวังนมโรงเรียน โดยการตรวจสอบกระบวนการผลิต สถานที่ผลิต รวมทั้งเก็บตัวอย่างเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ กรณีได้ข้อมูลการร้องเรียนจากผู้บริโภค

การขนส่ง

ต้องเก็บรักษานมโรงเรียนโดยการแช่เย็น ที่อุณหภูมิไม่ควรเกิน 8° C



โรงเรียน

เมื่อหนู ๆ รับนมโรงเรียนมาดื่ม ขอให้สังเกตหากนมมีลักษณะดังนี้
อย่าดื่มเด็ดขาด!

- ⚠️ ภาชนะบรรจุมีการบวมผิดปกติหรือไม่
- ⚠️ เมื่อเทนมใส่แก้ว นมมีสีเปลี่ยนไป มีลักษณะเป็นฟอง มียางเหนียวเกิดที่ผิวหน้า มีตะกอนหรือแยกชั้น
- ⚠️ เมื่อดมและชิม นมมีกลิ่นหืน มีรสเปรี้ยว หรือรสขม



คุณครู

หากพบว่านมโรงเรียนมีลักษณะผิดปกติต้องรีบแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทันที



“เพียงเท่านี้ เด็ก ๆ นักเรียนทั่วประเทศก็จะได้ดื่มนมโรงเรียนที่ดีและมีคุณภาพตลอดไป”

ร้องเรียน แจ้งเบาะแส สอบถามข้อมูลผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหาร ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน) ได้ที่

• สายด่วน อย. **1556** • อีเมล: complain@fda.moph.go.th
หรือที่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)
จตุ ปณ. 52 ปณจ. ถนนบุรี 11000



คุ้มครอง ห่วงใย ใส่ใจคุณภาพ
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

“มุม อ.น้อย”



สุชาติ ถนอมชู



มุม อ.น้อย ฉบับนี้ ก็มีกิจกรรมดี ๆ ที่น่าสนใจมาฝาก
ชาวสาวก อ.น้อย เช่นเดิมละ

เมื่อวันที่ 20 - 23 มีนาคม 2552 ที่ผ่านมา กระทรวง
สาธารณสุขได้จัดงาน “90ปี การสาธารณสุขไทยเพื่อคนไทย
สุขภาพดี” ณ อาคารชาเลนเจอร์ อิมแพค เมืองทองธานี
โดยมีสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามกกุฎราชกุมาร
เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานเปิดงาน และ
พระราชทานรางวัลให้กับบุคคลที่ทำความดีเด่นในงาน
ของกระทรวงสาธารณสุข ในงานมีกิจกรรมที่น่าสนใจมากมาย
และมีกิจกรรม อ.น้อย เป็นส่วนหนึ่งของงานด้วย โดยมี

ในเดือนนี้ อ.น้อย ยังมีกิจกรรมดี ๆ อีกหนึ่ง
กิจกรรมด้วยกันนั่นก็คือ โรงเรียนคลองนาเกลืออ้อย
(ถลิ่งอยู่อุบลรัตน์) จังหวัดสมุทรปราการ (รองชนะเลิศ
อันดับที่ 3 จากการประกวด อ.น้อย ปี 2551) ได้รับเชิญให้
จัดแสดงผลงานการดำเนินกิจกรรมโครงการ อ.น้อย
เมื่อวันที่ 5-6 มีนาคม 2552 ณ ศูนย์สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์



โรงเรียนที่ทำความดีเด่น อ.น้อย ดีเด่น ได้รับพระราชทาน
รางวัลด้วย 4 รางวัล ได้แก่ โรงเรียนบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย
ชนะเลิศการดำเนินกิจกรรม อ.น้อย ระดับประเทศ ปี 2551
โรงเรียนธีรวิทยา จังหวัดยะลา โรงเรียนครูณศาสตร์วิทยา
จังหวัดปัตตานี และโรงเรียนตันหยงมัส จังหวัดนราธิวาส
ชนะเลิศการดำเนินกิจกรรม อ.น้อย ในพื้นที่ 3 จังหวัดชาย
แดนภาคใต้ ปี 2551 ทั้ง 4 รางวัลนี้ เป็นรางวัลที่ยิ่งใหญ่
นำความภาคภูมิใจให้กับ อ.น้อย เป็นอย่างยิ่ง

เป็นการจัดสถานีเรียนรู้ “อ.น้อย ห่วงใยใส่ใจชุมชน”
ขึ้น มีการแสดงนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์
สุขภาพ มีการสาธิตการใช้ชุดทดสอบอาหารเบื้องต้น
เป็นต้น

กิจกรรมเหล่านี้ท่านใดที่สนใจสามารถเข้าไป
ดูภาพกิจกรรมได้ที่ www.fda.moph.go.th/youngfda/
พร้อมทั้งความคืบหน้าเกี่ยวกับการประกวดโครงการ
อ.น้อย ปี 2552 ละ



ยาปฏิชีวนะ... กินเฉพาะเมื่อจำเป็น และต้องกินให้ครบ

ยาปฏิชีวนะเป็นยาที่ใช้รักษาโรคซึ่งเกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย ในบางครั้งอาจถูกเรียกติดปากว่า ยาแก้ไอแก้เจ็บ ตัวอย่างของยาปฏิชีวนะ เช่น เพนนิซิลลิน เตตราไซคลิก คลอแรมเฟนิคอล ซัลฟาไมด์ เป็นต้น โดยยาแต่ละชนิดก็เหมาะสำหรับการติดเชื้อที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรพบแพทย์หรือเภสัชกรเพื่อจัดยารักษาให้เหมาะสมกับการติดเชื้อ การใช้ยาปฏิชีวนะ... สิ่งที่ต้องระวังคือ ต้องกินเฉพาะเมื่อจำเป็น เฉพาะเมื่อหมอสั่ง และต้องกินยาให้ถูกต้องทั้งขนาด เวลาในการกิน และกินให้ครบตามระยะเวลาที่แพทย์สั่ง ซึ่งปัญหาที่พบ คือ คนส่วนใหญ่เมื่อกินยาแล้วรู้สึกดีขึ้นมักจะหยุดกินยาทันที ไม่ใส่ใจกินให้ครบตามระยะเวลาที่กำหนด ทำให้เชื้อโรคที่เหลืออยู่พัฒนาตัวเองขึ้นมากลายเป็นเชื้อโรคที่ดื้อยา เมื่อรักษาด้วยยานี้ในครั้งต่อไป จะไม่ค่อยได้ผลอีกแล้ว ต้องใช้ยาปฏิชีวนะชนิดใหม่ที่แรงและราคาแพงขึ้นกว่าเดิมเพื่อเอาชนะเชื้อที่ดื้อยารุนแรงขึ้น ดังนั้นทุกครั้งที่ได้รับยาปฏิชีวนะ ต้องท่องจำไว้เสมอ นะคะ ว่ายาปฏิชีวนะ



ต้องระวัง กินให้ครบ และไม่ควรรื้อยาปฏิชีวนะมากินเอง เพราะอาการป่วยที่เกิดขึ้นอาจไม่จำเป็นต้องกินยาปฏิชีวนะก็ได้ ซึ่งการกินยาปฏิชีวนะอย่างไม่เหมาะสมเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้เกิดปัญหาเชื้อดื้อยาได้เช่นเดียวกัน การใช้ยาปฏิชีวนะจึงควรอยู่ในการดูแลของแพทย์หรือ เภสัชกรที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลการรักษาที่ดีและปลอดภัย



แนวทางในการจัดการความเสี่ยง

จากการแบ่งบรรจุยา : ความครบถ้วนของฉลากยา



ภก.ทรงศักดิ์ วิมลกิตติพงษ์

สำนักงานโครงการพัฒนาร้านยา กองควบคุมยา

ตามความในมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.ความรับผิดชอบ
ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ.2551
(PL Law) ได้ให้ความหมายไว้ว่า....

“สินค้าที่ไม่ปลอดภัย” หมายความว่า สินค้า
ที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ไม่ว่าจะเป็น
เพราะเหตุจากความบกพร่องในการผลิตหรือการออกแบบ
หรือไม่ได้กำหนดวิธีใช้วิธีเก็บรักษา คำเตือน หรือข้อมูล
เกี่ยวกับสินค้า หรือกำหนดไว้แต่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจน
ตามสมควร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสภาพของสินค้า รวมทั้ง
ลักษณะการใช้งานและการเก็บรักษาตามปกติธรรมดา
ของสินค้าอันพึงคาดหมายได้

“ผลิต” หมายความว่า ทำผสม ประจุ แต่ง ประกอบ
ประดิษฐ์ แปรสภาพ เปลี่ยนรูป คัดแปลง คัดเลือก
แบ่งบรรจุ แซ่เยือกแข็ง หรือฉายรังสี รวมถึงการกระทำใดๆ
ที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

จะเห็นได้ว่า สินค้าที่ไม่ปลอดภัย และต้องรับผิดชอบ
ตาม PL Law นี้มี 3 ประการ ได้แก่

1. ความบกพร่องในการออกแบบ (Design defect)
2. ความบกพร่องในการผลิต (Manufacturing defect)
3. ความบกพร่องในการไม่ได้กำหนดวิธีใช้
วิธีเก็บรักษา คำเตือน หรือข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า
หรือกำหนดไว้แต่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจน
ตามสมควร (Warning defect)

และจากนิยามของ “ผลิต” ใน พ.ร.บ.ดังกล่าว
ก็มีความหมายซึ่งครอบคลุมถึงการแบ่งบรรจุด้วย ดังนั้น
ในกระบวนการของร้านยาที่มีการแบ่งบรรจุยาจึงอาจต้อง
รับผิดชอบตาม PL Law โดยเฉพาะในส่วนของ Warning defect
ทางออกสำหรับปัญหานี้ คือร้านยาจะต้องมีการจัด
ทำฉลากยา/เขียนซองยา ที่ครบถ้วน ทั้งนี้สิ่งที่ควรปรากฏ
บนซองยาได้แก่

1. ชื่อร้านยา และหมายเลขโทรศัพท์
2. ชื่อผู้ขายยา
3. ชื่อยา (ชื่อสามัญ หรือชื่อการค้า) และความแรง
ของยา
4. ปริมาณของยาที่บรรจุ
5. วัน เดือน ปี ที่ยาหมดอายุ
6. ขนาดที่ใช้ยา
7. วิธีใช้ และ ข้อควรระวังตามแต่กรณี (เช่น
รับประทานยาหลังอาหารทันที)

รายละเอียดบนซองยาดังที่ได้ระบุข้างต้นนี้ไม่เพียง
แต่จะส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยในการใช้ยาเท่านั้น
แต่ยังเป็นการป้องกันร้านยาจากการถูกฟ้องร้องได้ด้วย



(ต่อจากหน้า 1)

4 นมชนิดอื่น ๆ การเก็บรักษาควรเก็บไว้ในที่แห้ง ไม่ชื้น ไม่โดนแดดส่อง และต้องปิดฝาภาชนะบรรจุให้สนิททุกครั้ง

หากเปิดภาชนะบรรจุนมแล้ว คีมไม่หมดก็ต้องเก็บไว้ในตู้เย็นเสมอ สำหรับนมที่บรรจุในภาชนะโลหะอาจทำปฏิกิริยากับภาชนะได้ จึงควรถ่ายนมใส่ภาชนะที่มีฝาปิดมิดชิดก่อนนำเข้าตู้เย็น

อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นนมพร้อมดื่มประเภทใด ผู้บริโภคต้องดูข้อมูลบนฉลากโดยเฉพาะ เลขสารบบอาหาร วันเดือนปีที่ผลิต หรือวันหมดอายุ ชื่อที่ตั้งผู้ผลิต/ผู้จำหน่าย เป็นอันดับแรกก่อนตัดสินใจซื้อนมพร้อมดื่มมาบริโภค รวมทั้งควรสังเกตการเก็บรักษานมพร้อมดื่มของร้านค้า ควรหลีกเลี่ยงการซื้อจากร้านค้าที่มีการเก็บรักษาอย่างไม่เหมาะสม เช่น การนำนม ยู เอช ที ไปแช่ในกระติกน้ำแข็งหรือน้ำเย็น เพราะน้ำอาจทำให้กล่องนมเปื่อยยุ่ย และการวางทับซ้อนกันหลายชั้น อาจทำให้ภาชนะเสียหาย นม บี ทำให้เชื้อโรคจากภายนอกเข้าไปปนเปื้อนในนม ส่งผลให้นมเสียได้ เป็นต้น

(ต่อจากหน้า 3)

นอกจากนี้ ยังได้ร่วมมือกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ที่มีโรงงานนมตั้งอยู่ โดยจะมีการเฝ้าระวังนมโรงเรียน โดยการตรวจสอบกระบวนการผลิต สถานที่ผลิต รวมทั้งเก็บตัวอย่างเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ กรณีได้ข้อมูลการร้องเรียนจากผู้บริโภค

สำหรับผู้ประกอบการ ต้องมีความรับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์ของตนเอง โดยการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์เพื่อเฝ้าระวังตนเอง ควบคุมอุณหภูมิผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการขนส่งและเก็บรักษา รวมทั้งบันทึกผลการตรวจสอบอุณหภูมิผลิตภัณฑ์ และเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล หน่วยงานที่จัดซื้อและตรวจรับนมโรงเรียน หากตรวจพบนมโรงเรียนไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ทั้งในส่วนของ การควบคุมอุณหภูมิ และลักษณะทางกายภาพ รุปรส กลิ่น สี หรือพบสิ่งผิดปกติ ขอให้ส่งคืนบริษัท หรือส่งคืน โรงงานที่ผลิตทันที เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหานมโรงเรียนซ้ำอีก

วิสัยทัศน์

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

“เป็นผู้นำในการพัฒนาสังคมฐานความรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพที่แข็งแกร่งยั่งยืน”

(Leadership in sustainable development of knowledge based society of health product)

www.fda.moph.go.th

FDA NEWS

ปีที่ 5 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2552



ข่าว

ใช้ในราชการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 9252
ปณ.กระทรวงสาธารณสุข

● กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค ● สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ● กระทรวงสาธารณสุข

สถานที่ติดต่อ

กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข

อาคาร 500 ถนนวิภาวดีรังสิต 11000

โทรศัพท์ : 0 2590 7114 , 0 2590 7117 โทรสาร : 0 2591 8474

e-mail address : foanews@fda.moph.go.th